

KYSTVERKET

Midt-Norge

Hitra kommune

7240 HITRA

Deres ref.:

Vår ref.:
2017/5509-2

Arkiv nr.:

Saksbehandler:
Torill Hestholm Myklebust

Dato:
07.02.2018

Uttalelse - Forslag til forskrift om bruk av og orden i havner og farvann i Hitra kommune - Offentlig ettersyn

Vi viser til oversendelse datert 14.12.17 fra Hitra kommune, vedlagt forslag til forskrift for bruk av og orden i havner og farvann i Hitra kommune.

Kommunene har, gjennom ulike regelverk, flere muligheter til å gi lokale reguleringer av fart og bruk av kommunenes sjøområder, samt elver og innsjøer.

Hitra kommune har med hjemmel i Havne- og farvannslovens §§ 14, 1. ledd og 42, 2. ledd utarbeidet et forslag til lokal ordensforskrift for havner og farvann i kommunen. Ordensforskriften er videre laget etter gjeldende mønsterforskrift av 15.12.2009 nr. 1547.

I tråd med forvaltningslovens bestemmelser, har Hitra kommune sendt forslaget til bl.a. Kystverkets regionkontor for høring/uttalelse. Kystverket Midt-Norge har ikke kommentarer til §§ 1 til 9, da disse er i tråd med mønsterforskriften.

Vi har heller ikke vesentlige kommentarer til § 9 A. Regulering av fritidsfartøy, bokstav a) pkt 1 og 2, hvor det er inntatt definisjoner og gitt generelle regler for bruk av vannscooter og lignende motordrevne fartøy. Forskriftsmalens § 10 er ikke tatt i bruk, og forskriften kan således i utgangspunktet fastsettes av kommunen selv uten krav om etterfølgende godkjenning av Kystverkets Hovedkontor. Dette forutsetter at forslaget ikke omfatter hoved- og biled hvor Kystverket har forvaltningsmyndighet etter Havne- og farvannsloven.

I punkt 3 har kommunen fastsatt et forbud mot kjøring med vannscooter og lignende motordrevne fartøy innenfor nærmere definerte områder, angitt i pkt. i. – iii. Vi registrerer at pkt. ii er oppført to ganger og antar at dette er en skrivefeil slik at punktene skal være fra i – iii.

I mai 2017 opphevet Klima- og miljøverndepartementet forskrift av 21.juni 2013 nr. 701 om bruk av vannscooter og lignende. Vannscooterforskriften var gitt med hjemmel i småbåtloven og innebar bl.a. et landsdekkende forbud mot bruk av vannscooter innenfor et heldekkende belte i sjøen 400 meter fra land. Fra dette forbudet var det gjort unntak for saktegående transportkjøring gjennom forbudsbeltet.

Som følge av opphevelsen av den sentrale forskriften, er vannscootere i utgangspunktet nå likestilt med andre fritidsfartøy i den nasjonale lovgivningen. Kommunene har likevel mulighet til å regulere vannscooterbruk gjennom lokale forskrifter i medhold av havne- og farvannsloven.

Region Kystverket Midt-Norge

Sentral postadresse:	Kystverket Postboks 1502 6025 ÅLESUND	Telefon:	+47 07847	Internett:	www.kystverket.no
				E-post:	post@kystverket.no
For besøksadresse se	www.kystverket.no	Bankgiro:	7694 05 06766	Org.nr.:	NO 874 783 242
Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson					

Kort sammenfattet har kommunen følgende muligheter for å regulere bruken.

- Lokale fartsforskrifter om fartsbegrensninger, som vil gjelde for alle fartøytyper (men med unntak for visse fartøy under utrykning) innenfor kommunens eget sjøområde. Det kan dermed ikke fastsettes fartsbegrensninger som kun gjelder vannscootere.
- Lokale ordensforskrifter om orden og bruk av farvann i kommunens sjøområder, som for eksempel kan forby eller regulere vannscooterbruk dersom det er påkrevd for å ivareta hensynet til trygg ferdsel, forsvarlig forvaltning av farvannet, miljø eller friluftsliv.
- Kommunens kan videre lage arealplan etter plan- og bygningsloven som regulerer eller forbyr bruken av vannscooter i nærmere bestemte områder.
- Bruk av vannscooter kan også reguleres med hjemmel i lov om motorferdsel.

Når det gjelder lokale ordensforskrifter, har både Samferdselsdepartementet og Kystverket uttalt at kommunene ikke står fritt til å forby eller regulere vannscooterbruk.

Forskriftsmalens § 9A fastslår at slik regulering kun skal skje for å ivareta hensynet til trygg ferdsel, forsvarlig forvaltning av farvannet, miljø eller friluftsliv. Videre stiller havne- og farvannslovens §§ 14 og 42 som ytterligere vilkår at ett eller flere av de nevnte hensyn gjør denne reguleringen påkrevd. I dette ligger at kommunene må foreta en **konkret fagvurdering**. I denne vurderingen vil det altså være avgjørende at en regulering av bruk av vannscooter eller andre fritidsfartøy faktisk er egnet til å bidra til trygg ferdsel, forsvarlig forvaltning av farvannet, ivaretagelse av miljø eller tilretteleggelse for et aktivt friluftsliv. Videre at en slik regulering står i et rimelig forhold til de byrdene brukergruppen i farvannet påføres. Dette må vurderes konkret knyttet til de aktuelle farvann i kommunen.

Kystverket Midt-Norge kan ikke se at Hitra kommune har begrunnet forbudet mot vannscootere og lignende motordrevne fartøy (§ 9A punkt ii og iii) slik bruk av forskriftsmalens § 9A krever. Det foreligger heller ingen skjønnsmessig vurdering av om forbudet er nødvendig.

Etter vår vurdering er Forskriftsmalens krav for å kunne sette et forbud mot vannscootere og lignende motordrevne fartøy ikke oppfylt, og § 9A punkt 3 ii og iii i ordensforskriften for Hitra kommune er følgelig ikke lovlig.

Vi anser det også som problematisk å kunne gjennomføre en hensiktsmessig og nødvendig skilting etter Havne- og farvannsloven av et slikt forbud som Hitra kommune har foreslått i § 9A punkt 3 ii og iii for vannscootere og lignende motordrevne fartøy.

Kommunen har i forskriftens § 9A punkt 3 i, foreslått et generelt forbud mot vannscootere og lignende motordrevne fartøy i alle vassdrag og innsjøer, herunder også innsjøer over 2 km².

Motorferdsellovens § 4, 3. ledd har ikke vilkår for når kommunen kan fastsette forskrift om bruk av vannscootere i *vassdrag*. Hitra kommune bør likevel se hen til formålsbestemmelsen i loven når det vurderes innskrenkninger i motorferdselen, og foreta en skjønnsmessig vurdering hvor de ulike hensyn veies opp mot hverandre.

Når det gjelder *innsjøer*, har kommunen fastsatt forbud mot vannscootere og lignende motordrevne fartøy både for innsjøer større og mindre enn 2 km².

Etter Motorferdsellovens § 4, 3. ledd, er motorferdsel tillatt på innsjøer som er 2 km² eller større, på elvestrekninger, og på innsjøer mindre enn 2 km² dersom disse inngår som en del av farbart vassdrag. Kommunen kan likevel med hjemmel i § 4, 3. ledd bestemme at ferdseil helt eller delvis ikke skal være tillatt i disse områdene. Kommunen kan videre begrense ferdselen til deler av en elvestrekning eller innsjø eller bare tillate ferdsel for visse båttyper, båter med begrenset hastighet eller motorstørrelse, til bestemte formål, til bestemt tid m.v. Det kan f. eks. settes forbud mot bruk av vannscootere i hele eller deler av vassdraget. Kystverket har ikke vurdert de ulike innsjøene og vassdragene i Hitra kommune. Vi vil imidlertid gjøre oppmerksom på at dersom det innføres ferdselsrestriksjoner på elvestrekninger som er farbare fra sjøen, **må** avgrensningen mellom vassdraget og salt sjø fastsettes.

I forskriftens § 9A punkt 3, iiiii, har kommunen fastsatt forbud mot vannscootere og lignende motordrevne fartøyer i verneområder i sjø. Et slikt forbud forutsetter at kommunen har utarbeidet og vedtatt en arealplan i sjø etter plan- og bygningsloven, hvor det i nærmere bestemte områder er innført ferdselsbegrensninger (både på plankart og i bestemmelser).

Det foreligger allerede en forskrift fastsatt av Kristiansund og Nordmøre havn IKS om bruk av og orden i havner og farvann for Aure, Averøy, Gjemnes, Halså, Kristiansund, Smøla, Sunndal, Tingvoll, Hemne og Hitra (For – 2013 – 05 – 13 – 1789). Dersom Hitra kommune ønsker en egen ordensforskrift for sin kommune, bør dette avklares i forhold til den forvaltningsmyndighet etter Havne- og farvannsloven som er delegert til det interkommunale selskapet. Det bør også vurderes om gjeldende felles ordensforskrift burde endres mht. regulering av vannscootere og lignende fartøyer, i stedet for at hver enkelt kommune utarbeider egne ordensforskrifter for dette.

Kystverket er kjent med at flere andre kommuner har utarbeidet lokale fartsforskrifter om fartsbegrensninger innenfor kommunens eget sjøområde, bl.a. for å regulere bruken av vannscootere. Fartsbegrensningen vil da gjelde likt for alle fartøystyper (med unntak av visse utrykningsfartøyer). Det er ikke anledning til å vedta lokale fartsbegrensninger kun for vannscootere.

Kommuner kan gjennom lokale fartsforskrifter også fastsette fartsbegrensninger i hoved- og biled, men enhver lokal fartsforskrift skal sendes Kystverkets Hovedkontor for vurdering og godkjenning, før forskriften kan tre i kraft.

Kystverket Midt-Norge vil under henvisning til ovennevnte be Hitra kommune om å revurdere forslaget til ordensforskrift. Et alternativ kan være å heller utarbeide et forslag til fartsforskrift for kommunen.

Vi gjør også oppmerksom på at Kystverket har mottatt en henvendelse fra Norges Vannscooterforbund, som er kritisk både til forslaget til ordensforskrift for Hitra kommune og andre kommuner som har foreslått lignende forbud mot vannscootere. Henvendelsen tar også opp problemstillingen på prinsipielt grunnlag, og Kystverket velger derfor å behandle denne henvendelsen som egen sak.

Med hilsen

Harald Tronstad
regiondirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

Torill Hestholm Myklebust
seniorrådgiver